

Leergang gemengd wonen

Gemengd wonen gaat over woonprojecten waar verschillende groepen mensen doelbewust samen wonen, contact onderhouden en ook gezamenlijk activiteiten ondernemen. Het kan gaan om een combinatie van reguliere huurders met ex- dak- en thuislozen, studenten met jongeren

met een licht verstandelijke beperking, werkende jongeren met mensen met een psychische kwetsbaarheid of juist een waaier aan doelgroepen door elkaar, waaronder ook ouderen en vluchtelingen. In de kern gaat het om mensen die een 'goede buur' voor elkaar willen zijn.

Foto: Eddy Steenvoorden

Leergang gemengd wonen met bijzondere doelgroepen

Het doel van de leergang is dat u een brede en praktijkgerichte visie op gemengd wonen ontwikkelt. De leergang biedt een combinatie van theoretische inzichten, praktijkvoorbeelden van gemengde woonprojecten en persoonlijke ontwikkeling aan. Tijdens de Leergang gemengd wonen, geven deskundigen theoretische, praktische en persoonlijke inzichten. Er is gelegenheid samen te werken aan nieuwe projecten gemengd wonen of aan verbetering van reeds bestaande projecten.

De Leergang gemengd wonen is een initiatief van de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen (OGW). De OGW is een samenwerkingsproject van De Tussenvoorziening, Hogeschool Utrecht, onderzoeker Maarten Davelaar en woningcorporatie Portaal.

De Leergang gemengd wonen is ondergebracht bij Stichting 't Groene Sticht – één van de eerste gemengde woonprojecten in Nederland - en verbindt theoretische inzichten aan praktijkvoorbeelden van gemengd wonen. Meer informatie over de resultaten van de OGW kunt u lezen op de website:

<https://www.onderzoek.hu.nl/Projecten/Gemengd-Wonen>

Deelname

De leergang gemengd wonen is bedoeld voor deelnemers o.a. werkzaam bij Gemeentes, Woningbouwcorporaties en Zorgaanbieders.

- U heeft of krijgt in de organisatie verantwoordelijkheden in beleidsvoorbereiding van, dan wel het begeleiden en/ of opzetten van een (nieuw) project gemengd wonen.
- U heeft of krijgt bijvoorbeeld een rol als projectleider gemengd wonen.
- U heeft de ambitie om meer te leren over het opzetten van gemengde woonprojecten.
- U bent betrokken bij de uitvoering van een gemengde woonproject.

Leerdoelen

Aan het eind van de leergang:

- heeft u kennis van succes en faalfactoren bij het realiseren van gemengd wonen met bijzondere doelgroepen,
- heeft u kennis genomen van diverse praktijken gemengde woonprojecten,
- bent u in staat om een keuze te maken voor een werving en selectieprocedure,
- bent u in staat om te kiezen tussen verschillende concepten die de sociale infrastructuur van het woonproject kunnen vormgeven,
- kunt keuzes maken in de gewenste schaal, inzet van sociaal beheer en welke begeleiding nodig is,
- heeft u inzicht in de impact die verschillende stakeholders aan het project toekennen,
- kunt u de betekenis van het project voor de directe omgeving communiceren.

Elke deelnemer vult deze doelen aan met eigen leerdoelen, om op die manier een persoonlijke focus te hebben, die voorkomt uit eigen ambitie, praktijk en context.

De inhoud van de leergang

De leergang bestaat uit vijf dagen op gemengd wonen locaties. De inhoud van het programma aanbod is thematisch. Iedere ochtend en middag omvatten een eigen thema. Na de lunch maken we nader kennis

met een gemengd wonen project. De ene keer zullen we een interactieve rondleiding organiseren, de andere keer vertellen bewoners hun ervaringen over het gemengd wonen. De projecten die we bezoeken zijn in ieder geval 't Groene Sticht, Place2BU en Saffier in Utrecht. In Rotterdam bezoeken we Laurens Wonen.

Opbouw en begeleiding

Er zijn vijf bijeenkomsten van 10.00 tot 16.00 uur. Gedurende de leergang zijn er gastbijdragen van deskundigen en ervaren sprekers. Zij nemen u mee in hun expertise en ervaringen op het gebied van gemengd wonen. Tijdens de bijeenkomsten is er gelegenheid in werkgroepen van elkaar te leren en om aan persoonlijke leerdoelen te werken. De programmacoördinator Irene Leijten is iedere bijeenkomst aanwezig voor onder andere de introductie van de programmaonderdelen, het bewaken van het proces, het programma, de leerdoelen en de evaluatie. Inhoudelijk zijn vanuit de ontwikkelwerkplaats afwisselend Maarten Davelaar en/ of Nico Ooms betrokken.

Tijdsinvestering

U gaat gemiddeld één dag in de maand aan de slag voor de Leergang gemengd wonen. De doorlooptijd is van donderdag 12 september 2019 tot en met donderdag 16 januari 2020. Elke bijeenkomst vraagt op de dag een tijdsinvestering van zes uur exclusief reistijd en voorbereiding. De voorbereiding op de bijeenkomsten bestaat uit het doen van opdrachten en /of het lezen van literatuur. Het is aan te bevelen hier twee uur per bijeenkomst voor te reserveren. Verdere tijdsinvestering is afhankelijk van de persoonlijke doelen en wat voortkomt uit eventuele afspraken die tijdens de bijeenkomsten gemaakt kunnen worden.

Data

De leergang gemengd wonen start in september 2019. U ziet elkaar op een vijftal donderdagen. Deze zijn in 2019 op 12 september, 10 oktober, 14 november, 12 december en 16 januari (2020) van 10.00 tot 16.00 uur.

Kosten

De kosten voor deelname zijn € 1.600,- (exclusief btw). Dit bedrag is inclusief materiaal, begeleiding, locatiekosten, catering en een certificaat.

Aanmelding

U kunt zich aanmelden door een mail te sturen aan nicoooms@tussenvoorziening.nl. U ontvangt vervolgens een aanmeldingsbrief. In de aanmeldbrief kunt u leervragen benoemen en verduidelijken. Na het ontvangen van uw aanmeldbrief ontvangt u een factuur. Zo de betaling van de factuur ontvangen is, is de aanmelding definitief.

Locatie en catering

De bijeenkomsten van de leergang vinden plaats op vijf locaties gemengde woonprojecten te weten 't Groene Sticht, Ab Harrewijnstraat 46 en Place2BU, Saffier in Utrecht en Laurens Wonen in Rotterdam, de laatste locatie is nog niet bekend. U kunt daar de hele dag gebruik maken van koffie en thee. Rond de middag krijgt u een lunch geserveerd.

Groepsgrootte

De leergang Gemengd Wonen streeft naar een groepsgrootte van maximaal 18 deelnemers.

Programma

Onder voorbehoud, na aanleiding van de evaluatie van de lopende leergang kunnen er wijzigingen in het programma worden aangebracht

Dag één 12 september 2019

Locatie: 't Groene Sticht

Ochtend gedeelte: *Thema succes en faalfactoren*

- Kennismaking met elkaar, programma, leerdoelen
- Rondleiding 't Groene Sticht
- Resultaten onderzoek Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen
- **Lunch**
- Huiswerkopdracht succes en faalfactoren
- Overzicht verschillende types gemengd wonen
- Voorbereiding werkgroepen

Dag twee 10 oktober 2019

Locatie: Saffier, (Socius)

Ochtend gedeelte: *Thema sociale infrastructuur van een gemeenschap*

- Opening en Speeddate kennisdelen
- Het Socius model (Pim Koot)
- Bespreken van de businesscase van Socius

Lunch en Rondleiding Saffier

Middag gedeelte

- Werkgroep sessie 2

Thema de rol van begeleiders binnen gemengde woonprojecten (Aly Gruppen, Hogeschool Utrecht)

- Wat kan en mag er verwacht worden van begeleiders in gemengde woonprojecten?
- Hoe kunnen zij het beste handelen?
- Andere rol begeleider binnen de context van een gemengd woonproject
- Wanneer stuur je bij?
- Wanneer grijp je in?
- Hoe stimuleer je verbinding tussen de bewoners?
- Hoe zorg je dat de bewoners met verschillende achtergronden elkaar leren begrijpen?
- Hoe kan je ondersteunend zijn aan de woonvereniging?

Koningsdag bij 't Groene Sticht 2018

Dag drie 14 november 2019

Locatie: Samen & Anders van Laurens Wonen

Ochtend gedeelte: *Thema ervaringen van bewoners*

- Wat zijn ervaringen van bewoners binnen diverse gemengde woonprojecten?
- Wat ervaren zij als prettig en van waarde?
- Wat ervaren zij als 'voor verbetering vatbaar'?
- Zijn er ideeën en goede ervaringen beschikbaar waarvan we kunnen leren en waardoor we ons kunnen laten inspireren?
- En, wat kunnen startende en toekomstige gemengd woonprojecten meenemen uit de opgedane ervaringen van bestaande, langer lopende, gemengd woonprojecten?

Werkgroep sessie 2

Lunch en rondleiding Samen & Anders

Thema her-ontwikkelen van zorgvoorzieningen, leerervaringen van Samen & Anders

Door Guido de Ruiter (innovatie - procesmanager Samen & Anders) en zelfstandig adviseur en Bob Janse, (kwartiermaker/marktmeester Samen & Anders)

- a) Leerervaringen projectontwikkeling Samen & Anders
- b) Businessmodel Samen & Anders
- c) Samenwerken met diverse partners (o.a. wijkcoöperatie, VG zorgorganisatie, onderwijs, gemeente)
- d) Werven en selecteren deelnemers
- e) Borgen van wederkerigheid /marktmeesterschap
- f) Ervaringen bewoners
- g) Rondleiding in Samen & Anders

Afsluitende borrel.

Dag vier 12 december 2019

Locatie: Place2bu (ochtend) en 't Groene Sticht (lunch en middagedeelte)

Thema De rol van de corporatie en sociaal beheer (door Erik Patist, Portaal)

- De voorbereiding van een project
- Werving en selectie
- Afstemmen en samenwerken
- Sociaal beheer

- De rol van de Woonvereniging (Nico Ooms)

Kennismaking met Place2BU

Lunch op 't Groene Sticht

Middag gedeelte:

Thema omgaan met je burens

- a) Werkgroep sessie 3
- b) Workshop Petra van de Horst

Wat betekent het voor mensen met een (psychische) kwetsbaarheid om in een buurt te wonen?

Dag vijf 16 januari 2020

Locatie Elzenhagen (Amsterdam) Of Wijck Wonen (Amersfoort)

Thema leeropbrengsten en afronding

- a) Verwachtingsmanagement
- b) Impact en stakeholders
- c) Reflectie op het proces, impact en samenwerken
- d) Ruimte voor thema's vanuit de werkgroepen en persoonlijke presentatie leeropbrengsten
- e) Reflectie op de leeropbrengsten door Lia van Doorn
- f) Evaluatie en afsluiting
- g) Hapje en drankje

De leergang Gemengd Wonen wordt uitgevoerd door de volgende personen

Irene Leijten is de programmacoördinator van de Leergang gemengd wonen. Opgeleid als onderwijskundige neemt ze veel ervaring in het ontwikkelen en geven van trainingen aan professionals mee. Irene Leijten werkte in diverse functies zoals programmaleider, projectleider, onderwijsadviseur, beleidsmedewerker in de non-profitsector. Voor 't Groene Sticht was ze van 2013 tot 2015 projectleider. Naast het opzetten en uitvoeren van een onderzoek in 't Groene Sticht in het kader van het meerjarenbeleidsplan 2015-2019 waren afstemming en verbinding leggen tussen samenwerkende partners, het initiëren en organiseren van o.a. cultuurpleinen, en het beheer van de panden de belangrijkste speerpunten.

Nico Ooms is sociaal wetenschapper gespecialiseerd in stadstudies en werkt als projectleider bij de Tussenvoorziening en bij 't Groene Sticht in Utrecht. Hij legt zich in Utrecht al ruim 20 jaar toe op het initiëren en opzetten van nieuwe vormen gemengd wonen met mensen die dakloos zijn geweest. Gemengd woonprojecten die hij met samenwerkende partners heeft opgezet zijn 't Groene Sticht, Paranadreef, Majella en Place2BU. Nico Ooms is samen met Maarten Davelaar en Lia van Doorn initiatiefnemer van de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen.

Maarten Davelaar is initiatiefnemer van en onderzoeker bij de Ontwikkelwerkplaats Gemengd Wonen. Opgeleid als politicoloog heeft hij uitgebreide (ook internationale) ervaring op het gebied van cliëntenparticipatie, dak- en thuisloosheid, opvang- en risicjongeren, participatie en empowerment van kwetsbare burgers en de relatie tussen publieke sector en (informele verbanden in) de *civil society*. Als zelfstandig onderzoeker en sociaal ontwikkelaar werkt hij in opdracht van en bij voorkeur ook in partnerschap met cliëntenplatforms, maatschappelijke organisaties, overheden en fondsen. Hij ontwikkelt leer- en innovatieprojecten, voert verkennend of evaluatief onderzoek uit en begeleidt praktijk gebonden onderzoek binnen organisaties.

Aly Gruppen werkt als onderzoeker en docent (master Social Work) aan de Hogeschool Utrecht. Daarnaast is ze als coördinator van de afstudeerrichting GGZ agoog en praktijk coördinator van het derde jaar, nauw betrokken bij de ontwikkelingen in het werkveld. Juist de driehoek onderwijs, praktijk én onderzoek inspireert haar om de toekomstige sociale professionals op te leiden. Het verbinden van onderwijs en onderzoek is één haar belangrijkste ambities. Aly Gruppen is betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van diverse onderzoekprojecten vanuit de lectoraten Participatie, Zorg en Ondersteuning (PZO) en Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening (IMD). Momenteel werkt Aly als onderzoeker in het project Gemengd Wonen.

Erik Patist is sociaal beheerder bij Portaal met bijzondere kennis over gemengde woonprojecten als 't Groene Sticht, Parana en Place2bu. Hij was initiatiefnemer van Majella Wonen. Dit project won in 2017 de Innosi prijs, de innovatieprijs van branchevereniging van de woningbouwcorporaties. Tijdens de Leergang gemengd wonen, geven ook andere deskundigen theoretische, praktische en persoonlijke inzichten. Per dag en per locatie nemen ook andere gastdocenten en betrokkenen deel aan de Leergang Gemengd Wonen.